

Tapaturmien ehkäisyhanke käynnistyy Etelä-Pohjanmaalla

Tapaturmat ovat keskeinen suomalaisia uhkaava kansanterveysongelma ja erityisesti koti- ja vapaa-ajan tapaturmien määrä on kasvussa. Vuosittain Suomessa tapahtuu lähes miljoona tapaturmaa ja niiden aiheuttamana kuolee noin 3 000 ihmistä. Vaikka tapaturmien riski lisääntyy ikääntyessä, ne kohdistuvat kaikkiin ikäryhmiin. Tapaturmaiset kuolemat ovat 5-45-vuotiaiden yleisin kuolemansyy (Tilastokeskus 2007). Tapaturmien arvioidaan aiheuttavan neljän miljardin kustannukset vuodessa.

Suurin osa sairaalahoitoa vaatineista tapaturmista sattuu arkisessa ympäristössä, kotona, lenkkipolulla tai muussa vapaa-ajan viettämisessä. Eri väestöryhmien tapaturmien ehkäisytyöhön liittyvän tarpeen määrittäminen on tärkeää, sillä tapaturmiin liittyvät tekijät ovat usein ennakoitavissa, ja niihin voidaan vaikuttaa joko yksilön toimintaa tai ympäristöä muuttavilla toimenpiteillä. Etelä-Pohjanmaalla tapaturmaisia kuolemia tapahtuu muuta maata enemmän liikenteessä.

Sosiaali- ja terveysministeriö koordinoi ja ohjaa koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisytyötä toimien tiiviissä yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa. Käynnissä olevia toimenpideohjelmia ovat mm. Terveys 2015, kansallinen KASTE- kehittämissuunnitelma ja Sisäisen turvallisuuden ohjelma 2008 - 2011. Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa on määritelty tavoitteeksi, että Suomi on Euroopan turvallisin maa vuonna 2015. Nyt Suomi on tapaturmien osalta EU-maiden välisessä vertailussa 20. sijalla.

Tapaturmien laaja-alainen torjunta paikallisella ja alueellisella tasolla - poikkihallinnollinen hanke

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirille ja sen alueen kunnille tarjoutui vuonna 2008 mahdollisuus lähteä pilottialueena mukaan valtakunnalliseen hankkeeseen "Tapaturmien laaja-alainen torjunta paikallisella ja alueellisella tasolla". Hankkeen toimiaika ulottuu vuoteen 2015 asti ja sen tukena ovat THL ja Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT).

Etelä-Pohjanmaa on saanut ajalle 1.9. - 31.12.2009 sosiaali- ja terveysministeriöltä rahaa hankkeen käynnistämiseksi. Lähtökohdaksi on lähestytty tapaturmien ehkäisyä yhteisöllisestä näkökulmasta. Käynnistämishankkeen aikana luodaan alueellinen organisaatio hankkeen toteuttamiseksi ja ryhdytään valmistelemaan koko maakunnan kattavan tapaturmien ehkäisytyömallin kehittämistä. Valtakunnallisen hankkeen tavoitteena on yhtenäistää tapaturmien kirjaamiskäytäntöjä seurantajärjestelmäksi, joka tukee ennaltaehkäisevän työn suunnittelua, arviointia ja tutkimusta. Tarkoituksena on kehittää ennaltaehkäiseviä toimintamalleja, joita voidaan pilottihankkeen jälkeen hyödyntää kansallisesti.

Hankkeeseen sisältyvät seuraavat toimenpiteet syksyn 2009 aikana:

- 1) Selvitetään nykytilanne alueen kuntien turvallisuus- ja liikennesuunnitelmien osalta.
- 2) Kartoitetaan erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja kuntien eri sektoreiden tapaturmien kirjaamisen nykytilanne.
- 3) Järjestetään kaksi alueellista tiedotus- ja koulutusseminaaria tapaturmista ja niiden kirjaamisesta.

Lisätiedot:

Miia Hietaniemi, aluekoordinaattori
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
T/N Terveystiedon yksikkö
Huhtalantie 53
60220 Seinäjoki
p. 044 415 3485
miia.hietaniemi@epshp.fi

